

คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย

เรื่อง มาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในการนำส่งข้อมูลธุรกรรมเพื่อการจัดทำอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชนระยะข้ามคืน (Thai Overnight Repurchase Rate : THOR)

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (มิถุนายน 2567)

ประเด็นคำถาม	สรุปคำตอบ
1. ขอบเขตของการบังคับใช้	
1.1 กรณีธนาคารไม่มีการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชนจะต้องยึดถือแนวปฏิบัตินี้หรือไม่	ธนาคารที่ไม่มีการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชนไม่ต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้
2. คำจำกัดความ	
2.1 ธนาคารจำเป็นต้องนำส่งข้อมูลธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชนที่ไม่เข้าเงื่อนไขในการนำมาคำนวณอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR (Qualified Transaction) เข้าระบบการรายงานข้อมูลหรือไม่ เช่น ธุรกรรมที่เกิดขึ้นนอกกำหนดเวลานำส่งข้อมูล ธุรกรรมที่คู่สัญญาไม่ใช่ธนาคาร ธุรกรรมที่มีขนาดต่ำกว่า 100 ล้านบาท เป็นต้น	ธนาคารต้องนำส่งข้อมูลธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชนทุกธุรกรรมเข้าระบบการรายงานข้อมูล โดยสำหรับธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาที่กำหนดในแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทยให้นำส่งภายในเวลาที่กำหนดของวันทำการเดียวกัน และ Calculation Agent จะกรองข้อมูลที่ไม่ใช่ Qualified Transaction ออกจากการคำนวณอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR
2.2 Supervisor ควรเป็นเจ้าหน้าที่ระดับใด และสามารถอยู่ภายใต้หน่วยงานที่รับผิดชอบกระบวนการ Submission ได้หรือไม่	- หาก Supervisor อยู่ภายใต้หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระจากหน่วยงานที่รับผิดชอบกระบวนการ Submission สามารถเป็นเจ้าหน้าที่ระดับใดก็ได้ - หาก Supervisor อยู่ภายใต้หน่วยงานที่รับผิดชอบกระบวนการ Submission ต้องเป็นเจ้าหน้าที่อาวุโสที่สามารถดูแลการปฏิบัติงานของผู้ที่ทำหน้าที่นำส่ง Submission ได้
2.3 ผู้มีอำนาจควรเป็นผู้บริหารระดับใด	ขึ้นกับดุลยพินิจของแต่ละธนาคาร
2.4 Supervisor และผู้มีอำนาจสามารถเป็นบุคคลเดียวกันได้หรือไม่	Supervisor และผู้มีอำนาจสามารถเป็นบุคคลเดียวกันได้
2.5 หน่วยงานใดควรทำหน้าที่เป็น Control Function	ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของแต่ละธนาคาร ตัวอย่างหน่วยงานที่สามารถทำหน้าที่เป็น Control Function ได้แก่ Compliance และ Risk Management ทั้งนี้ นอกจาก Control Function แล้ว หน่วยงานที่สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.2.3 ยังรวมถึงผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายนอกด้วย
3. การนำส่ง Submission	
3.1 ตัวอย่างการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่า Submission ที่นำส่งให้ Calculation Agent มีความถูกต้องและครบถ้วน	เช่น การดูแลให้ Supervisor และผู้ที่ทำหน้าที่นำส่ง Submission เข้าใจแนวปฏิบัตินี้ และคู่มือการนำส่ง Submission รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ตรวจสอบข้อมูลก่อนนำส่งทุกครั้ง
3.2 ตัวอย่างแผนรองรับกรณีเกิดเหตุขัดข้อง	เช่น การมี internet line backup หรือ server สำรอง หรือมีแผนสำรองอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำส่ง Submission ให้แก่ Calculation Agent ได้ และการจัดให้มี backup site เพื่อรองรับกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ

ประเด็นคำถาม	สรุปคำตอบ
	แผนรองรับความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจ (Business Continuity Plan) ของแต่ละธนาคาร
4. นโยบายการกำกับดูแล (Governance Policy) และ การจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)	
4.1 ใครมีหน้าที่แต่งตั้งผู้มีอำนาจ Supervisor และผู้ทำหน้าที่นำเสนอ Submission	ขึ้นกับดุลยพินิจของแต่ละธนาคาร
4.2 ตัวอย่างการสื่อสารให้ผู้ทำธุรกรรมที่เป็น Submission ผู้ที่ทำหน้าที่นำเสนอ Submission และ Supervisor รับทราบขั้นตอนการปฏิบัติภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ Submission) แนวทางการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และขั้นตอนในการรายงานข้อมูลหากพบพฤติกรรมที่ต้องสงสัย ตามที่ระบุในข้อ 3.2.2 (4) (5) และ (6) ตามลำดับ	เช่น การส่ง email หรือการส่งเอกสารเวียนให้ศึกษา พร้อมกับให้ลงชื่อรับทราบ หรือการจัดอบรมหรือการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4.3 ใครมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ทำธุรกรรมที่เป็น Submission ผู้ที่ทำหน้าที่นำเสนอ Submission และ Supervisor มีความเข้าใจในเรื่องที่ระบุไว้ในข้อ 3.2.2 (7)	ขึ้นกับดุลยพินิจของแต่ละธนาคาร
4.4 ตัวอย่างการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ทำธุรกรรมที่เป็น Submission ผู้ที่ทำหน้าที่นำเสนอ Submission และ Supervisor มีความเข้าใจในเรื่องที่ระบุไว้ในข้อ 3.2.2 (7)	เช่น การส่ง email หรือการส่งเอกสารเวียนให้ศึกษา พร้อมกับให้ลงชื่อรับรองว่าเข้าใจ หรือการจัดอบรมหรือการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4.5 การสุ่มตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ที่มีหน้าที่นำเสนอ Submission โดย Supervisor ตามที่ระบุไว้ในข้อ 3.2.2 (2)	Supervisor ควรสุ่มตรวจสอบการนำเสนอ Submission ให้แก่ Calculation Agent ของผู้ที่ทำหน้าที่นำเสนอ Submission ว่าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ Submission และคู่มือการนำเสนอ Submission หรือไม่ เช่น ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอเทียบกับเอกสารการทำธุรกรรม ซึ่ง Supervisor สามารถใช้ดุลยพินิจในการเลือกจำนวนธุรกรรมหรือความถี่ในการสุ่มตรวจสอบได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การตรวจสอบข้างต้นมุ่งเน้นเพื่อให้ธนาคารนำเสนอ Submission ที่มีความถูกต้องและครบถ้วน
4.6 ธนาคารสามารถใช้แนวทางการจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ที่มีอยู่แล้วได้หรือไม่	หากมีแนวทางการจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ที่มีอยู่แล้ว ครอบคลุมการดำเนินการที่กำหนดไว้ในแนวปฏิบัตินี้ก็สามารถใช้ได้ แต่ควรแยกให้ชัดเจนว่ารายละเอียดในส่วนใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR เพื่อความสะดวกในการใช้อ้างอิงของผู้เกี่ยวข้อง
5. การตรวจสอบโดย Control Function หรือผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายนอก	
5.1 ความถี่ที่เหมาะสมในการตรวจสอบควรอยู่ที่เท่าใด	ความถี่ที่เหมาะสมขึ้นกับดุลยพินิจของแต่ละธนาคาร <u>อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</u> โดยอาจพิจารณาจากปริมาณการทำธุรกรรมที่เป็น Submission ตลอดจนสถิติการนำเสนอข้อมูลที่ผิดพลาดประกอบด้วย

ประเด็นคำถาม	สรุปคำตอบ
	นอกจากนี้ สาระสำคัญของการตรวจสอบโดย Control Function หรือผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายนอก (แนວປະຕິບັດ ຂໍ້ 3.2.3) ครอบคลุมทั้งการตรวจ Submission รวมถึงข้อมูลการสื่อสาร และการสอบทาน การปฏิบัติตามแนວປະຕິບັດ ดังนั้น แม้ธนาคารมีกระบวนการนำส่ง Submission ที่เป็น Straight Through Process (STP) และมีระบบ Communication Surveillance แต่ก็ยังต้องมีการสอบทานการปฏิบัติตามแนວປະຕິບັດในประเด็นอื่น ๆ เช่น Governance Policy, Conflict of Interest และการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูล ดังนั้นธนาคารยังคงต้องตรวจสอบตามแนວປະຕິບັດ ຂໍ້ 3.2.3 อย่างน้อย 1 ครั้ง ในปีแรกนับจากวันที่แนວປະຕິບັດบังคับใช้ และหลังจากนั้นให้พิจารณาตรวจสอบตามความถี่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากปริมาณการทำธุรกรรมที่เป็น Submission ตลอดจนสถิติการนำส่งข้อมูลที่เกิดผิดพลาดประกอบด้วย
6. การจัดเก็บข้อมูลและเข้าถึงข้อมูล	
6.1 ธนาคารจำเป็นต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ Submission ในรูปแบบกระดาษหรือไม่	ธนาคารสามารถจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ Submission ในรูปแบบใดก็ได้ แต่ต้องพร้อมใช้งานเมื่อมีการตรวจสอบจาก Control Function หรือผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายนอก และต้องสามารถนำส่งให้แก่ Administrator ภายใน 15 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่มีการร้องขอ
6.2 หากปัจจุบันธนาคารจัดเก็บข้อมูลธุรกรรมอยู่แล้ว ถือเป็นการปฏิบัติตามแนວປະຕິບັດนี้แล้วหรือไม่	หากข้อมูลธุรกรรมที่จัดเก็บเป็น Submission อยู่แล้ว และข้อมูลอยู่ในลักษณะพร้อมใช้งานเมื่อมีการตรวจสอบจาก Control Function หรือผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ตรวจสอบภายนอก และสามารถนำส่งให้แก่ Administrator ภายใน 15 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่มีการร้องขอ รวมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแนວປະຕິບັດนี้ ก็ถือว่าการปฏิบัติตามแนວປະຕິບັດนี้แล้ว
7. อื่น ๆ	
7.1 ทำไมต้องมีแนວປະຕິບັດนี้ ทั้งที่ปัจจุบันธนาคารส่วนใหญ่รายงานข้อมูลธุรกรรมดังกล่าวให้กับ ThaiBMA ซึ่งเป็น Calculation Agent อยู่แล้ว	แม้ว่าปัจจุบันธนาคารส่วนใหญ่จะมีการนำส่งข้อมูลธุรกรรมดังกล่าวให้กับ ThaiBMA (Calculation Agent) อยู่แล้ว แต่ก็มีบางธนาคารที่ยังไม่ได้มีการนำส่งข้อมูลดังกล่าว รวมถึงเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด และความเสี่ยงที่จะเกิดการบิดเบือนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง จึงจำเป็นต้องจัดทำแนວປະຕິບັດนี้ เพื่อให้ธนาคารทุกแห่งที่ทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรภาคเอกชนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
7.2 หากต้องการสอบถามเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR หรือแจ้งเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนดในแนວປະຕິບັດนี้ให้ Administrator ทราบ ต้องติดต่อผ่านทางใด	ส่ง email มายัง FMIInfrastructure@bot.or.th